

форму – «гуглити», тобто шукати щось, використовуючи пошукову систему «Google». У повсякденному житті на вулицях можна почути розмови підлітків про «прокачування левелів» (англ. level – рівень), «перегляд стрімів нових ігор» (англ. stream – пряма трансляція, переважно пов'язана з комп'ютерними іграми) та багато інших слів, що входять до молодіжного сленгу. Наведу ще декілька прикладів: *ван сек* (англ. one second), *сюрпрайз* (англ. surprise), *камон* (англ. come on).

Англізми та запозичення з інших мов справді збагачують українську мову, але потрібно пам'ятати, що надмірне їх вживання може спричинити втрату питомих українських слів.

Література

1. Англійська – мова, що найбільше вивчається у світі. URL: <http://www.dut.edu.ua/ua/news-1-525-4785-angliyska-%E2%80%93-mova-scho-naybilshvivchaetsya-u-sviti> (дата звернення 25.03.2019).
2. Англіцизми в українській мові. URL: http://www.rusnauka.com/2_ANR_2010/Philologia/3_57397.doc.htm (дата звернення 25.03.2019).
3. Білодід І. К. Сучасна українська літературна мова. Лексика і фразеологія. К.: 1973. 422 с.

ПОРУШЕННЯ ЛЕКСИЧНИХ НОРМ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ КОМП'ЮТЕРНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Семенович В.

Національний університет «Львівська політехніка»

Інститут інформаційних технологій, автоматики та метрології

sonik2001www@gmail.com

Науковий керівник – **Булик-Верхола С. З.**, к. ф. н., доц., доцент кафедри української мови Національного університету «Львівська політехніка»

Сучасна українська комп'ютерна термінологія дуже динамічно розвивається, адже інноваційні технології, що постійно виникають у цій галузі, вимагають постійного введення нових понять, за якими закріплюють відповідні терміни, що мають відповідати міжнародним стандартам, а також нормам сучасної української літературної мови.

На жаль, у навчальній та науковій літературі нерідко трапляються порушення норм сучасної української літературної мови, зокрема

на лексичному рівні. Ці норми регулюють використання термінів відповідно до їхнього лексичного значення і не допускають уживання калькованих термінів або суржикових конструкцій.

У навчальних посібниках знайдено такі випадки неправильного вживання комп'ютерної лексики:

- вертушка – дисковод;*
- виклик по імені – виклик на ім'я (але);*
- виключити комп'ютер – вимкнути комп'ютер;*
- вирівняти по ширині – вирівняти до країв;*
- відмінити замовлення – скасувати замовлення;*
- встановити програму – відновити програму;*
- гіперзсылка – гіперпосилання;*
- границі документа – межі документа;*
- групування по пріоритетах – групування за пріоритетами;*
- добавити таблицю – додати таблицю;*
- звернути текст – згорнути текст;*
- запам'ятовуючий пристрій – запам'ятовувальний пристрій;*
- масштабний коефіцієнт – масштабний коефіцієнт;*
- невірний пароль – неправильний пароль;*
- неузгодженість при оновленні даних – узгодженість під час оновлення даних;*
- об'єм пам'яті – обсяг пам'яті;*
- обзор програми – огляд програми;*
- очистити корзину – очистити кошик;*
- перезагрузити комп'ютер – перезапустити (перезавантажити) комп'ютер;*
- повісити на дошку об'яв – повісити на дошку оголошень;*
- помилка при невдалій спробі – помилка за (під час) невдалої спроби;*
- помилка при роботі з клавіатурою – помилка під час роботи (в роботі) з клавіатурою;*
- пошук по імені – пошук за ім'ям, за іменем;*
- примінити команду – застосувати команду;*
- при установці – під час устанавлення (встановлення);*
- програма незмінна при виконанні – програма незмінна під час виконання;*
- скрити інформацію – приховати інформацію;*
- сортування по типу – упорядковувати за типом;*
- стовбець діаграми – стовпець діаграми;*
- форма при відображенні – форма під час відображення;*
- шумопоглинаючий корпус – шумопоглинальний корпус.*

Отже, сучасна українська комп'ютерна термінологія активно розбудовується й у процесі розвитку потребує уніфікації та стандартизації. На жаль, у навчальній та навіть науковій літературі побутує значна кількість калькованих переважно з російської мови термінів. Ці лексичні огріхи необхідно виправляти.

ПОРУШЕННЯ ЛЕКСИЧНИХ НОРМ У НАВЧАЛЬНИХ ТЕКСТАХ РАДІОТЕХНІЧНОЇ ГАЛУЗІ

Теглівець О.

Національний університет «Львівська політехніка»

Кафедра радіоелектронних пристроїв та систем
crashtea3lviv@ukr.net,

Науковий керівник – **Теглівець Ю. В.**, к. ф. н., доц., доцент кафедри української мови Національного університету «Львівська політехніка»

Проблема культури мови не випадково упродовж століть залишається в полі зору багатьох науковців, адже мова є критерієм освіченості та індивідуальності людини.

Одним із різновидів культури мови, яку часто називають «соціальним варіантом сучасної літературної мови» [2, с. 53–54], є мова фахового спілкування чи наукова мова. Науковий текст є свідченням того, що фахівець певної галузі володіє термінологією, вміє за допомогою мовних засобів передати певні знання предметної галузі.

Сьогодні фахове мовлення науковців та студентів рясніє порушенням мовних норм. На це звертають увагу і філологи (І. Кочан, О. Сербенська, Г. Наконечна, О. Микитюк, І. Фаріон та ін.), і техніки (Б. Кінаш, О. Кочерга, В. Моргунюк, Б. Рицар та ін.). Серед об'єктивних причин можна назвати те, що формування наукової мови в Україні відбувалося за несприятливих умов бездержавності, тому галузеві терміносистеми не розвивалися природно. Вплив російської мови, яка довгий час була опосередкованою ланкою для перекладу наукової літератури, позначився на всіх мовних рівнях.

Джерельною базою розвідки слугували тексти методичних вказівок до лабораторних робіт, конспекти лекцій для студентів радіотехнічного напрямку, розміщені у Віртуальному навчальному середовищі [1]. Редагування таких текстів дозволило виявити такі порушення лексичної норми: